

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Renaty Hertlové ve věci

žalobce: **Radoslav S.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Milanem Vaňkátlem
sídlem Navrátilova 664/10, Praha 1

proti
žalovanému: **Společenství vlastníků jednotek domu č. p. xxx, xxx a xxx**
xxx
sídlem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Janem Švarcem
sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1

o zaplacení částky 106 950 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 14. listopadu 2019, č. j. 14 C 179/2019-30,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 13 746 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jana Švarce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 106 950 Kč s příslušenstvím (výrok I.) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 24 236,30 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta (výrok II.). Rozhodl tak o žalobním požadavku na zaplacení shora uvedené částky s příslušenstvím jakožto pokuty ve smyslu § 13 zák. č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Bartáková.

s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty (dále jen zák. č. 67/2013 Sb.), neboť žalovaný žalobci nepředložil řádná vyúčtování záloh na služby za roky 2015, 2016 a 2017. Žalovaný sice doručil žalobci v uvedených letech vyúčtování za předchozí období, která však trpěla vadami, proto je žalobce u žalovaného reklamoval, žalovaný reklamace neuznal důvodnými. Znalec v oboru ekonomika Ing. Milan F., který na žádost žalobce vypracoval znalecké posudky, shledal všechna vyúčtování vadnými. Proto žalobce žalovanému účtuje pokutu ve výši 50 Kč za každý den prodlení.

2. Žalovaný své zamítavé stanovisko odůvodňoval tím, že jím vystavená vyúčtování jsou řádná vyúčtování, netrpí vadami a pokud by vadami trpěla, nezakládalo by to žalobcův nárok na zaplacení pokuty dle § 13 zák. č. 67/2013 Sb., neboť žalobci vyúčtování předložil a uplatněné reklamace vyřídil v zákonem stanovených termínech, není tedy s jejich předložením v prodlení
3. Soud prvního stupně vyšel z nesporných skutkových zjištění, že žalobce je členem žalovaného z titulu vlastnictví bytové jednotky č. xxx a xxx (garáž) a žalovaný vykonává správu předmětného bytového domu. Žalovaný žalobci vystavil vyúčtování za rok 2015 dne 13. 4. 2016, za rok 2016 dne 25. 4. 2017 a za rok 2017 dne 27. 4. 2018, která žalobci vždy doručil, žalobce proti jednotlivým vyúčtováním uplatnil reklamace doručené žalovanému ve dnech 21. 5. 2016, 5. 6. 2017 a 6. 6. 2018. Žalovaný jednotlivé reklamace shledal nedůvodnými a nevyhověl jim. Na reklamaci vyúčtování z roku 2015 žalovaný reagoval dopisy z 4. 6. a 8. 7. 2016, na reklamaci za rok 2016 dopisy z 21. 6. a 8. 9. 2017 a na reklamaci za rok 2017 dopisem z 11. 6. 2017. Dále zjistil, že vyúčtování byla vystavena pro jednotky ve vlastnictví žalobce a obsahují jednotlivé položky nákladů a závěrem dospívají k celkovým nedoplatkům za rok 2015 v částce 51 667 Kč, za rok 2016 v částce 39 740 Kč a za rok 2017 v částce 41 649 Kč. Neprovedl dokazování znaleckými posudky Ing. F. předloženými žalobcem, které se zabývaly posouzením věcné správnosti jednotlivých vyúčtování, neboť výkladem § 13 zák. č. 67/2013 Sb. dospěl k závěru, že pro vznik nároku na zaplacení pokuty není podstatná obsahová správnost vyúčtování, důkazní návrhy posoudil jako nadbytečné, neboť se vztahovaly k tvrzením, jež nebyla pro posouzení věci rozhodná.
4. Po právní stránce soud prvního stupně věc posoudil podle § 13 zák. č. 67/2013 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2016, podle něhož jestliže poskytovatel služeb nebo příjemce služeb nesplní svoji povinnost stanovenou tímto zákonem, zejména nesplní-li příjemce služeb povinnost oznámit změnu počtu osob, nebo nedoručí-li poskytovatel služeb včas vyúčtování nebo nesplní povinnosti spojené s právem příjemcem služeb nahlížet do podkladů k vyúčtování a povinnosti spojené s vypořádáním námitek, je povinen zaplatit druhé straně pokutu, ledaže by spojení povinností ve stanovené lhůtě nebylo spravedlivé požadovat nebo k nesplnění lhůty došlo zaviněním druhé strany. Z textace tohoto zákonného ustanovení dovodil, že zákonodárce zde příkladně uvedl nejdůležitější povinnosti zajištěné pokutou. Uvedené povinnosti spojuje zájem na tom, aby byly plněny povinným subjektem včas. Právě včasné splnění je zajištěno hrozbou pokuty, to ostatně plyne i ze skutečnosti, že pro všechny uvedené povinnosti zákon stanoví lhůtu ke splnění (oznámení o změně osob v § 12, předložení vyúčtování v § 7 odst. 1, předložení podkladů vyúčtování a vyřízení námitek v § 8 odst. 1 a 2), k jejímu dodržení je pak stanovena pokuta v § 13. Zákon však už pokutu neváže k obsahu splnění dané povinnosti, jak se domnívá žalobce. Z judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že podmínkou splatnosti nedoplatku za služby je, že vyúčtování bylo řádně provedeno a nájemce s ním byl seznámen. Vyúčtování provedené v rozporu s příslušnými předpisy nemůže vyvolat účinky, které s řádným vyúčtováním zákon spojuje. O vyúčtování úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytů lze hovořit a vyúčtování může přivodit splatnost nedoplatku plynoucího z tohoto vyúčtování jen tehdy, obsahuje-li všechny předepsané náležitosti a je-li v něm uvedená cena provedené služby ve správné výši. Vyúčtování postrádající některou z předepsaných náležitostí nebo znějící na cenu v nesprávné výši není řádným vyúčtováním a není způsobilé vyvolat splatnost nedoplatku plynoucího z vyúčtování (rozsudek NS ze dne 24. 6. 2009, sp. zn. 26 Cdo 2471/2007). Pouze řádné

vyúčtování přivodí splatnost nedoplatku či přeplatku vyúčtování, neboli pokud poskytovatel služeb nesplní svou povinnost předložit po obsahové stránce správné (řádné) vyúčtování, následkem je právní nevymahatelnost případného nedoplatku z vyúčtování. Takový závěr pak plně konvenuje soudem zastávanému výkladu § 13, neboť na splatnost nedoplatku nemá žádný vliv skutečnost, zda bylo vyúčtování předloženo ve stanovené lhůtě či nikoliv. Pokutu tak zákon stanovil k ochraně zájmů příjemce služeb na předložení včasného vyúčtování, pokud však jde o jeho zájem na předložení obsahově řádného vyúčtování, ten je chráněn nevymahatelností nedoplatku z vyúčtování či právem domáhat se předložení podkladů pro vyúčtování a zároveň případným úrokem z prodlení z přeplatku na vyúčtování. Nárok dle § 13 vzniká příjemci služeb pouze v situaci, kdy mu poskytovatel služeb neposkytl vyúčtování ve stanovené lhůtě. Ke stejnému výkladu pak dospěl i Krajský soud v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře v rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 15 Co 108/2018-160, přijatému ve skutkově obdobném případě. Soud prvního stupně uzavřel, že žalovaný žalobci předložil vyúčtování za roky 2015 až 2017, splnil tak povinnost zajištěnou pokutou zakotvenou v § 13, proto mu nesvědčí právo na zaplacení uvedené pokuty, byť za jediný, jím požadovaný den, neboť mu vždy byla vyúčtování předložena před jím tvrzenými daty, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl. Při svém rozhodování si byl vědom, že jiný senát tamního soudu skutkově totožnou situaci mezi těmiž účastníky posoudil po právní stránce přesně opačně (sp. zn. 40 C 321/2017), které dosud nenabýlo právní moci. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř.

5. Proti tomuto rozsudku žalobce i žalovaný podali v zákonné lhůtě odvolání.
6. Žalobce svým odvoláním brojil proti zamítavému výroku o věci samé a akcesorickému výroku o nákladech řízení. Namítl v něm, že odůvodnění napadeného rozsudku nevyhovuje zákonným hlediskům, zasahuje tak do základního práva účastníka řízení na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Setrval na názoru, že pro vznik nároku na zaplacení pokuty je podstatná i obsahová správnost vyúčtování a vytkl soudu prvního stupně, že neprovedl jím navržené důkazy. Protože vyúčtování nejsou správná a nevyhovují zákonu, nelze je označit za vyúčtování. Výklad soudu prvního stupně není v souladu s ustálenou rozhodovací praxí NS a ÚS, konkrétně rozsudky ze dne 24. 6. 2009, sp. zn. 26 Cdo 2471/2007, a ze dne 1. 6. 2018, sp. zn. 26 Cdo 4404/2017, a usnesením ÚS ze dne 13. 3. 2008, sp. zn. I. ÚS 1294/07. Z rozsudku NS ČR ze dne 1. 6. 2018, sp. zn. 26 Cdo 4404/2017 je zřejmý závěr, že nebylo-li vyúčtování služeb řádné, povinnost provést je nadále trvá a žalobu na její uložení pronajímateli nelze zamítnout s odůvodněním, že dotčená povinnost byla již splněna. Není-li vyúčtování služeb věcně správné, trvá nejen povinnost pronajímatele vyúčtování provést, nýbrž nenastala ani splatnost přeplatku, případně nedoplatku plynoucího z vyúčtování. Navrhl, aby změnou napadeného rozsudku bylo žalobě vyhověno a byly mu přiznány náklady řízení před soudem obou stupňů.
7. Žalovaný se ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce ztotžnil se závěry soudu prvního stupně a navrhl potvrzení napadeného rozsudku.
8. Žalovaný svým odvoláním napadl výrok o nákladech řízení. Vytkl soudu prvního stupně, že mu nepřiznal jako další úkon právní služby odměnu za první poradou s klientem, což je zásadně úkon, který je v případě zastoupení na základě smlouvy třeba přiznat samostatně. Advokátní tarif tak výslovně stanoví pouze v případě zastoupení ex offio. Dále mu měl být přiznán úkon spočívající ve vyjádření k výši náhrady nákladů řízení, jelikož jde o jeho procesní povinnost, tedy zásadně o účelný úkon, a to ve výši jedné poloviny. Navrhl, aby změnou nákladového výroku mu byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 34 727 Kč.
9. Před jednáním odvolacího soudu žalobce odvolacímu soudu sdělil, že ve věci vedené původně u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 40 C 321/2017 podal dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2020, č. j. 23 Co 3/2020-130. Odkázal také na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 10. 2018, č. j. 31 C 29/2016-182, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 8. 2019, č. j. 55 Co 142/2019-218, které si vyžádal na základě zákona o svobodném přístupu k informacím. Soud prvního stupně nárok

shodný s tím, jaký byl uplatněn v této věci, přiznal a odvolací soud rozhodnutí potvrdil. Při jednání odvolacího soudu navrhl, aby odvolací řízení bylo přerušeno do doby rozhodnutí Nejvyššího soudu o zmíněném dovolání žalobce.

10. Z podnětů podaných odvolání odvolací soud přezkoumal v systému neúplné apelace napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (ust. §§ 212 a 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), a odvolání neshledal důvodnými.
11. Při jednání odvolacího soudu byl zamítnut návrh žalobce na přerušování odvolacího řízení do doby rozhodnutí Nejvyššího soudu o dovolání žalobce podaného proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 5. února 2020, č. j. 23 Co 3/2020-130. Podle ust. § 109 odst. 2 písm. c/ o. s. ř. soud řízení přerušil, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět. Pro takový postup odvolací soud neshledal důvod, neboť uvedené řízení bylo pravomocně skončeno a bylo by v rozporu se zásadou procesní ekonomie vyčkávat rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, které si může vyžádat prodloužení řízení v řádu několika měsíců.
12. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil správná a postačující úplná skutková zjištění a věc správně posoudil i po stránce právní. S odůvodněním napadeného rozsudku se odvolací soud zcela ztotožňuje a pro stručnost na ně odkazuje.
13. Jak správně poukázal soud prvního stupně, v řízení byla klíčovou otázkou výkladu § 13 odst. 1 zák. č. 67/2013 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2016, tedy zda za situace, kdy je poskytovatelem služeb vystaveno a příjemci služeb doručeno vyúčtování záloh za služby spojené s užíváním bytu, avšak vyúčtování není věcně správné, lze požadovat pokutu podle uvedeného ustanovení za prodlení s doručením řádného vyúčtování příjemci služeb. Z odvolatelem předestřené a odvolacímu soudu známé judikatury NS ČR je zřejmé, že splatnost nedoplatku z vyúčtování záloh za služby spojené s užíváním bytu je způsobilé přivodit jen takové vyúčtování, které obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti a je věcně správné, jediné takové vyúčtování je řádné. Pokud tomu tak není, lze se domáhat řádného vyúčtování soudní cestou. Není-li vyúčtování služeb věcně správné, trvá nejen povinnost pronajímatele vyúčtování řádně provést, ale nenastala ani splatnost přeplatku, případně nedoplatku plynoucího z vyúčtování. I když Nejvyšší soud dovozuje trvání povinnosti provést řádné vyúčtování i poté, kdy bylo uživateli služeb předloženo vyúčtování trpící vadami, nelze již nesplnění této povinnosti sankcionovat pokutou podle § 13 odst. 1 zák. č. 67/2013 Sb. Zákon (§§ 7, 8) počítá s tím, že vyúčtování, pro jehož doručení příjemci služeb je stanovena čtyřměsíční lhůta od skončení zúčtovacího období, nebude vždy věcně správné. Pro takový případ je v zákoně zakotven institut námitek podle § 8 odst. 2 zákona, přičemž uvedené ustanovení zcela zřetelně váže běh třicetidenní lhůty pro podání námitek na doručení (potenciálně vadného) vyúčtování. Nelze tak dovozovat, že doručení vadného vyúčtování nemá žádné právní účinky; nemá pouze způsobilost vyvolat splatnost nedoplatku či přeplatku, které z takového vyúčtování plynou, jak správně uzavřel soud prvního stupně. Je třeba vyjít ze smyslu vyúčtování, kterým je seznámení příjemce služeb s tím, jaké byly v průběhu zúčtovacího období skutečné náklady na jednotlivé poskytnuté služby a v jakém rozsahu byly spotřebovány uhrazené zálohy, a to přezkoumatelným způsobem tak, aby příjemce služeb byl schopen správnost vyúčtování ověřit. Pokud mezi stranami vznikne spor o formální či věcnou správnost předloženého vyúčtování, je to důsledek doručení vyúčtování. Není-li vyúčtování řádné, nemá to za následek, že by se příjemce služeb nemohl úspěšně domoci z něj plynoucího přeplatku.
14. Povinnost vyhotovit a doručit příjemci služeb vyúčtování podle § 7 odst. 1 zák. č. 67/2013 Sb. je zásadně splněna i tehdy, pokud vyúčtování trpí určitými vadami, na něž pak lze reagovat zákonem předvídaným způsobem, například námitkami proti doručení vyúčtování dle § 8 odst. 2 zákona, k čemuž v daném případě došlo. Pokud je vyúčtování vadné, nemůže poskytovatel úspěšně vymoci vyúčtovaný nedoplatek, neboť nenastává jeho splatnost, a příjemce může případný přeplatek vymáhat bez ohledu na vady vyúčtování, protože vadným vyúčtováním

nedošlo k účinnému započtení hrazených záloh, které je třeba v takovém případě vrátit jakožto nespotřebované. Nepředložení vyúčtování (vůbec) ve stanovené lhůtě je sankcionováno pokutou za prodlení podle § 13 odst. 1 zákona, ale případné vady doručeného vyúčtování mají jiné zákonné následky. Z toho rezultuje správný závěr soudu prvního stupně, že pokutou nelze vady doručeného vyúčtování sankcionovat

15. Odvolacímu soudu je i z úřední činnosti známo, že rozsudkem zdejšího odvolacího soudu ze dne 5. února 2020, č. j. 23 Co 3/2020-130, byl změněn rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. října 2019, č. j. 40 C 321/2017-91, tak, že žaloba téhož žalobce na zaplacení částky 143 900 Kč vůči témuž žalovanému byla zamítnuta a že žalobce proti takovému rozhodnutí podal dovolání. Předmětem uvedeného řízení bylo zaplacení pokuty dle § 13 zák. č. 67/2013 Sb. za prodlení žalovaného s doručením řádně provedeného vyúčtování služeb spojených s vlastnictvím téže bytové jednotky za období prodlení od 11. 6. 2015 do 20. 5. 2019. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně rozhodl v této věci se stejným skutkovým základem totožně v zájmu dodržení právní jistoty účastníků řízení a důvěře v rozhodování soudu (§ 13 o. z.). Dále se ve shodě se soudem prvního stupně přidržel závěru vysloveného v obdobné věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře pod sp. zn. 15 Co 108/2018, aprobovanému usnesením Ústavního soudu ze dne 18. září 2018, sp. zn. III. ÚS 2361/18. Naproti tomu se neztotožnil s výkladem § 13 zák. č. 67/2013 Sb. provedeným zdejším odvolacím soudem v rozsudku ze dne 21. srpna 2019, č. j. 55 Co 142/201-218, v němž bylo rozhodováno v obdobné věci týkající se jiných účastníků řízení.
16. Odvolací soud neshledal důvodným odvolání žalobce směřující do výroku o náhradě nákladů řízení, resp. do výše odměny advokáta. Žalobce se domáhal přiznání odměny za první poradou s klientem. V daném případě byl žalobce v řízení zastoupen na základě smlouvy o poskytování právních služeb, a proto mu přísluší odměna za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a/ vyhl. č. 177/1996 Sb., dále jen AT). Odměna za úkon spočívající v první poradě s klientem by příslušela pouze v případě, pokud by žalobci byl zástupce ustanoven soudem (§ 11 odst. 1 písm. b/ AT). Žalobci nenáleží ani náhrada za úkon spočívající v písemném vyjádření k výši náhrady nákladů řízení. K takovému úkonu nebyl soudem vyzván a soud o náhradě nákladů řízení rozhoduje z úřední povinnosti, takový náklad nelze mít za účelně vynaložený.
17. Pochybení soudu prvního stupně nebylo shledáno ani v akcesorickém výroku o nákladech řízení, odvolací soud z výše uvedených důvodů napadený rozsudek jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
18. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle §§ 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobce měl i v odvolacím řízení ve věci samé plný úspěch, má proto vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů, které mu v tomto stadiu řízení vznikly. Jsou tvořeny odměnou advokáta za dva úkony právní služby (písemné vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání) po 5 380 Kč, dvěma paušálními náhradami po 300 Kč a 21 % DPH ve výši 2 386 Kč, celkem 13 746 Kč (§§ 11 odst. 1, 13 odst. 3 AT). O lhůtě k plnění a platebním místě odvolací soud rozhodl dle §§ 160 odst. 1 a 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně.

Praha 19. května 2020

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu